

Handläggare
Ehn, Anna

Datum
2015-02-27

Diarienummer
KTN 2015-0219

Kulturnämnden

Temporär offentlig gestaltning med anledning av Vesaliusjubiléet

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslås besluta

att godkänna förslaget för temporär offentlig gestaltning i samband med Vesaliusjubiléet, samt

att avsätta 200 tkr för projektet

Sammanfattning

I ett samarbetsprojekt med Gustavianum, Medicinhistoriska museet, Hagströmerbiblioteket, Carolina rediviva och Svenska kyrkan kommer anatomins fader Andreas Vesalius liv och verk att belysas från olika håll. En omfattande bok och katalog publiceras, föreläsningar, visningar, konserter och skolverksamhet kommer vara del av projektet. Kulturförvaltningens del föreslås vara ett temporärt offentlig gestaltningsprojekt som visas i Odinslund med invigning under kulturnatten.

Ärendet

Andreas Vesalius (1514-1543)

Runt om i Europa och världen firas 500-års jubiléet av Andreas Vesalius födelse. Han räknas som den moderna anatomins fader och skrev flera anatomiska verk. Mest känt är hans *De humani corporis fabrica* som utkom år 1543. Den är hans mästerverk och en milstolpe i medicinens historia. Med sina ca 700 sidor och över 200 illustrationer innehåller den en fullständig beskrivning över människokroppens anatomi, så som Vesalius kände den. Verket innehåller den medicinska illustrationskonstens allra mest kända bilder. Bilderna har sedan dess kopierats i en mängd medicinska verk i flera hundra år.

Att dissekera människor var förbjudet allt sedan antiken, men praktiken upptogs sporadiskt igen vid 1300-talets början, vid några få europeiska universitet. Vesalius däremot, införde praktiskt undervisning i anatomi vid universitetet i Padua där han höll en tjänst som professor i anatomi och kirurgi. Han var den förste att systematiskt studera människokroppens inre och återge den i bild, baserat på sina egna iakttagelser. Traditionen inom ämnet var att basera sina anatomiska kunskaper på antika texter i ämnet, snarare än sin egen erfarenhet. Vesalius reformerade därmed utbildningen, bröt med den antika traditionens textbaserade kunskap, och uppmanade studenter, kollegor, m.fl. att istället basera sin kunskap på vad de såg med sina egna ögon under dissektionerna och i hans illustrerade verk. Bilderna är gjorda i träsnitt efter teckningar av några av tidens mest framstående konstnärer. Deras namn är okända, men troligen har flera av dem haft anknytning till Tizians ateljé i Venedig.

Förslag om temporär offentlig gestaltning

På åtta stora upplysta skärmar kommer vi att visa kopior av de anatomiska bilderna Andreas Vesalius gjorde på ena sidan och på andra sidan kopior av åtta nyskapade konstverk av Uppsalakonstnärer, inspirerade av Vesalius bilder. Kulturförvaltningen planerar bjuda in till intresseanmälan bland konstnärer för att sedan göra ett urval om åtta som får gå vidare med uppdrag mot ersättning. I förberedelsearbetet ingår föreläsning om Vesalius liv och verk och den anatomiska bildens stora betydelse historiskt sett, samt en visning av bilder med kroppen som motiv ur Uppsala universitets konstsamlingar. De nyskapade originalen kommer att ingå i kulturnämndens offkonstsamling och under samma tid som kopiorna exponeras utomhus, 12 september – mitten av november, planerar kulturförvaltningen att visa originalen på konstmuseets våning 3 tillsammans med universitetets samling. Flera institutioner kommer under kulturlovet att erbjuda aktiviteter för barn och ungdomar på temat Vesalius däribland konstmuseet som då kan använda utställningen.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden för projektet ryms inom kulturnämndens investeringsbudget för 2015.

Kulturförvaltningen

Sten Bernhardsson
Direktör, chef för kulturförvaltningen